duiding

Varkenssector in nood klampt landbouwminister Brouns aan

duiding

De varkenshouderij heeft landbouwminister Jo Brouns (cd&v) herinnerd aan de precaire situatie waar de sector zich in bevindt. Na een korte opleving van de vleesprijzen, is de sector weer in de crisis belandt die al meer dan een jaar gaande is. De sector is bovendien verbolgen over het stikstofakkoord. In de doelstellingen wordt volgens de varkenshouders geen rekening gehouden met de vrijwillige opkoopregeling die al een stikstofreductie tot gevolg zal hebben. Een laatste onderwerp van zorg betreft de opkoopregeling. Moeten varkenshouders met plannen om te stoppen, blijven doorwerken terwijl ze verlies draaien?

2 JUNI 2022 – LAATST BIJGEWERKT OM 2 JUNI 2022 19:40

Lees meer over:
varken
veeteelt
stikstof
prijsvorming
prijs

Tom Mertens, varkenshouder en tevens betrokken bij brancheorganisatie PORK.be, was eerder deze maand naar de Agridagen in Ravels afgereisd om de kersverse minister van Landbouw Jo Brouns te spreken. In een persoonlijk onderhoud van een kwartier vertelde Mertens, die sprak namens een “brede groep van boeren”, hem over de problemen die momenteel spelen in de varkenshouderij. “Wij willen dit terug op de agenda zetten van de nieuwe minister”, geeft de boer uit Hoogstraten aan.
Mertens is trekker van de werkgroep ‘Transparantie in de keten’ binnen PORK.be. De betalingsstructuur in de varkenssector is Mertens en andere varkenshouders al langer een doorn in het oog. “Vleesverwerkers gaan langetermijncontracten aan met de retail zonder ons te horen en wij zijn pure prijsnemer.” De prijs waar de varkensboeren sinds vorig jaar genoegen moeten nemen, is ver beneden de kostprijs. “Na de uitbraak van de oorlog in Oekraïne zagen we een korte opleving en werd er zelfs drie weken een kleine winst gemaakt, maar inmiddels zitten we weer in de oude positie en wordt er 22 tot 23 euro verlies per varken geleden”, vertelt Mertens.

Meer liquiditeitssteun in andere landen

Een wijziging van de betalingsstructuur in de keten, waarbij er meer met de (stijgende) kosten voor de varkensboeren rekening gehouden wordt, zou volgens Mertens soelaas bieden. “Maar dat is uiteraard niet aan de minister. Dat is iets waar wij als sector zelf uit moeten komen.” De varkensboer gebruikte deze uitleg om de huidige problemen te kaderen voor de kersverse minister van Landbouw.

Waar de politiek wel wat aan kan doen, is de liquiditeitssteun voor de varkenshouderij. “In de ons omringende landen ontvangen varkensbedrijven liquiditeitssteun om door de crisis te geraken. In Vlaanderen krijgen we nauwelijks iets,” zegt Mertens. Volgens hem zou een Nederlandse varkenshouder al gauw 300.000 tot 400.000 euro steun per bedrijf krijgen.”

Volgens minister Brouns gaat het hier vooral over Nederland en in het bijzonder steun dat gekoppeld was aan de coronacrisis. “Voor de varkenscrisis heeft Vlaanderen in 2021 18 miljoen euro extra vrijgemaakt.” Toch voegt de minister er meteen aan toe dat dit steunpakket de individuele varkenshouder onvoldoende in staat stelt om de crisis het hoofd te bieden. "Marktherstel en, meer structureel, gecoördineerde aanbodbeheersing binnen de keten zijn cruciaal om tot een betere prijsvorming te komen.”

Het gebrek aan financiële ondersteuning was niet het enige onderwerp in de tête-à-tête met minister Brouns. De varkenshouderij maakt zich ook erg veel zorgen over het stikstofakkoord en haar positie hierin. Volgens Mertens zijn er afspraken met de varkenshouderij gemaakt of in ieder geval verwachtingen geschapen, die nu niet nageleefd worden. “Wij zijn akkoord gegaan met een opkoopregeling voor stoppende boeren, maar op voorwaarde dat er liquiditeitssteun zou komen voor de blijvende varkenshouders.”

“Nieuwe luchtwasser alleen logisch in nieuw stal”

Mertens stelt ook dat deze steun broodnodig is om investeringen in emissiereducerende maatregelen te bekostigen. De varkenshouderij staat voor de zware taak om de stikstofemissie op stalniveau te reduceren met 60 procent. Dit indien er nog niet met emissiearme stallen wordt gewerkt. “Dat betekent in de praktijk dat alleen het plaatsen van een luchtwasser helpt”, vertelt Mertens die hierbij opmerkt dat in de huidige stikstofplannen niet voldoende steun voor de varkenshouders voorzien is.

Met het plaatsen van een luchtwasser moet volgens hem ook een nieuwe stal gebouwd worden. Anders zou de investering niet renderen. “Maar hiervoor worden geen transitiemiddelen beschikbaar gesteld. In tegenstelling van wat ons is toegezegd, wordt alleen de meerkost (dus de luchtwasser) vergoed. Dit betekent dat de varkenshouderij deze investeringen zelf moet dragen, terwijl de nieuwe stal niet gepaard mag gaan met de uitbreiding van de veestapel.”

In schriftelijk reactie op deze angst van de varkenshouderij reageert Brouns dat wel degelijk de volledige stal voor subsidie in aanmerking komt. “In de conceptnota is duidelijk opgenomen: De steunpercentages voor AEA-stallen bedragen 40 procent, of 65 procent voor jonge boeren. Ook in de budgettaire tabel is rekening gehouden met investeringssteun voor de volledige stal wanneer deze bijdraagt aan de emissiereductie.”

Vrijwillige stopzetting niet meegerekend bij doelstellingen

De varkenshouderij wordt volgens de betrokkenen bovendien harder aangepakt dan andere sectoren. Alhoewel er met de vrijwillige uitkoopregeling en vermindering van de veestapel een emissiereductie van 30 procent wordt verwacht, moet daar bovenop op stalniveau een reductie worden voorzien. “Dat moet toch met elkaar verrekend worden. Dat mechanisme is voor andere sectoren ook voorzien”, stelt Mertens die aangeeft dat het vertrouwen binnen de varkenshouderij momenteel op een minpunt ligt. “Als het zo moet, zou ik er liever ook vrijwillig mee stoppen”, geeft hij aan.

> **Als het zo moet, zou ik er liever ook vrijwillig mee stoppen**
>
> Tom Mertens - Varkenshouder

Brouns zegt begrip te hebben voor het “het aanvoelen dat deze sectorale inspanningen onvoldoende worden meegerekend in de generieke reductiedoelstellingen die de varkenshouders dienen te halen.” Maar is het mogelijk dat er nog aanpassingen aan het stikstofakkoord gedaan kunnen worden? “Na het openbaar onderzoek zal de Vlaamse regering beslissen of er eventueel wijzigingen gebeuren aan de voorgestelde maatregelen.”

Moeten geplande stoppers ondanks crisis varkens aanhouden?

Ook de vrijwillige opkoopregeling kwam in het gesprek met de minister aan bod. “Er zou sprake zijn dat de opkoopregeling snel doorgevoerd ging worden, maar daar ziet het nu niet naar uit”, maakt Mertens van zijn hart geen moordkuil. “En wat moeten de varkensboeren doen die interesse hebben in een vrijwillige stopzetting. Moeten zij varkens blijven aanhouden?” Volgens Mertens is het niet logisch dat varkenshouders, die de intentie hebben om te stoppen, onder deze huidige crisis door blijven boeren.

Brouns geeft aan dat de diensten van minister Demir op dit moment in overleg zijn met de EU-commissie om de vrijwillige uitkoop regeling uit te werken. "Ook op het vlak van fiscaliteit moeten duidelijke afspraken gemaakt worden.” Het is minister Brouns zijn wens dat varkenshouders zo snel mogelijk duidelijkheid krijgen over de specifieke voorwaarden en gevolgen van de opkoopregeling, klinkt het. “Van zodra deze gekend zijn, moeten varkenshouders hiervan op de hoogte gebracht worden. Op dat moment kan het niet de bedoeling zijn varkenshouders langer varkens te laten aanhouden dan nodig is.”

Uitgelicht

Minister Brouns benadrukt belang van bezwaarschriften tijdens Agridagen

Reportage

De kersverse minister van Landbouw Jo Brouns (CD&V) vindt het belangrijk dat boeren hun bezwaren tegen het stikstofakkoord kenbaar maken. “Alleen zo kunnen we tot een juri...

21 MEI 2022

Lees meer

Bron: Eigen berichtgeving

VILT vzw
Bd Simon Bolivar 17
1000 Bruxelles

Contact
M • info@vilt.be

Volg ons op:
screenreader.visit us on our facebook page: https://www.facebook.com/vilt.nieuws/
screenreader.visit us on our linkedin page: https://www.linkedin.com/company/vilt-vzw/
screenreader.visit us on our instagram page: https://www.instagram.com/vilt.nieuws
screenreader.visit us on our x page: https://x.com/vilt_nieuws
screenreader.visit us on our bluesky page: https://bsky.app/profile/viltnieuws.bsky.social

---

© 2026 VILT vzw, all rights reserved |
Privacy policy
Copyright
Cookie Policy
Cookie instellingen aanpassen

Crafted by Brigada